

[Udenrigsministeren]

slag. Jeg vil tage udgangspunkt i de beslutninger, der blev truffet på det verdensøkonomiske topmøde den 14. juli i år i Paris, beslutninger, som havde at gøre med koordinationen af de vestlige landes indsats over for reformlandene i Øst- og Centraleuropa.

Lige siden dette møde har de vestlige lande udfoldet store bestræbelser for at finde frem til måder, hvorpå man kan støtte reformprocessen. Hidtil har bestræbelserne især haft hovedsigte på Polen og Ungarn, men en del af initiativerne vil også få et lidt bredere øst- og central-europæisk sigte.

Danmark har som bekendt en særlig beliggenhed nær ved de østeuropæiske storeeksportører af forurenende stoffer: floder, havstrømme, luften, og det gør jo, at Danmark har en ganske særlig interesse i at støtte en udvikling, der nedbringer forureningen i disse lande. Der til kommer så den kendsgerning, at forringelsen af miljøet jo har betydet en øget sygdomsfrekvens, og middellevetiden i flere østeuropæiske lande er faldet igennem de seneste årtier.

Derfor kan regeringen fuldt ud tilslutte sig de gode intentioner, der kommer til udtryk i forslagsstillernes ønske om, at regeringen aktivt skal medvirke med investeringer, som fremmer en miljømæssigt forsvarlig udvikling i de østeuropæiske lande.

Men regeringen kan ikke tilslutte sig forslaget om, at vi ligefrem fast skulle overføre 100 mio. kr. om året fra provenuet af miljøafgifter til disse formål. Sagen er jo den, at regeringen allerede arbejder for at støtte en udvikling præcis som den, forslaget omhandler, og jeg vil gerne komme ind på en række af de initiativer, der arbejdes med.

I Nordisk Ministerråds regi har en arbejdsgruppe lagt flere forslag frem vedrørende et nordisk miljøfinansieringsprogram i Østeuropa. Det vigtigste forslag omfatter etablering af en risikokapitalordning for miljøinvesteringer i Østeuropa med en grundkapital på cirka 340 mio. DKK, og det er et forslag, som vil blive fremsat som ministerrådsforslag på Nordisk Råds session i Reykjavik i februar-marts næste år.

Inden for FN's Økonomiske Kommission for Europa, ECE, er der stillet forslag om at etablere en europæisk miljøfond, som skal styrke arbejdet med gennemførelse af miljøprojekter. Efter det forslag skal fonden være på cirka

400 mio. kr. årligt. Det danske bidrag vil blive cirka 6 mio. kr. om året.

Både regeringen og Folketinget er jo positive over for forslaget, og for øjeblikket arbejder regeringen på at fremme forslaget i overensstemmelse med den dagsorden, Folketinget vedtog den 26. oktober i år.

Så er der EF. I kraft af vores medlemskab af EF bidrager Danmark til Kommissionens aktionsplan over for de østeuropæiske lande. Det er en plan, der bliver koordineret med de øvrige OECD-lande, og som omfatter fem hovedområder: en modernisering af Polens landbrug, en bedre markedsadgang til EF, lån til investeringer fra Den Europæiske Investeringsbank, miljøstøtte og faglig uddannelse. Den danske miljøminister har på EF-miljøministerrådsmødet den 28. november understreget betydningen af, at der generelt bliver taget hensyn til miljøet, når der skal ydes støtte fra EF til Østlandene.

EF- og OECD-planen løber op i størrelsesordenen 600 mio. ECU i 1990, og der bliver tale om lån i størrelsesordenen 800-1.000 mio. ECU i Den Europæiske Investeringsbank. Det er altså betragtelige beløb, der er tale om her.

Som det vil være bekendt, er Folketinget nu i færd med behandlingen af et forslag fra mig om at oprette en særlig fond for investeringer i Østlandene, den såkaldte IØ-Fond. Det er en fond, som primært skal anvendes til at dække Polens og Ungarns behov, og det er klart, at indsatsen må koncentreres på områder, hvor Danmark har særlige forudsætninger, dvs. inden for områderne landbrug, miljø, energi og uddannelse. Samtidig er det regeringens erklærede mål, at støtten skal anvendes på en miljømæssigt forsvarlig måde, så der ikke på grund af støtten bliver skabt yderligere belastninger af miljøet; der skulle gerne ske det stik modsatte.

På den baggrund mener regeringen således, at Danmark er i færd med at yde en betydelig indsats for at fremme en miljømæssigt forsvarlig udvikling i de østeuropæiske lande.

Så kan man selvfølgelig altid sige, at der kan gøres mere. Det kan der altid, og derfor ser regeringen det forslag, som vi behandler i dag, som et positivt udspil i den løbende proces, og vi vil selvsagt lade det indgå i det katalog af forslag, som vi jo i den forbindelse må tage nærmere stilling til.